

Тема сьогоднішнього опитування відомих експертів – приватизація.

«Бюлетень про приватизацію» поставив їм найактуальніші наразі запитання стосовно приватизаційного процесу в Україні.

«Перехід державних підприємств у приватні руки допоможе якщо не побороти корупцію загалом, то, принаймні, її мінімізувати»

Сергій ПІОНТКОВСЬКИЙ, управляючий партнер Міжнародної юридичної компанії «Baker&McKenzie»

Однозначно, приватизація потрібна. Так – і не інакше. Для цього існує кілька причин. По-перше, і український, і міжнародний досвід свідчить про те, що державі не притаманно займатися бізнесом. Держава має виконувати управлінські функції, а займатися бізнесом мають приватні інвестори. По-друге, приватизація – це не лише продаж, передача прав від держави до інвестора, це насамперед можливість впровадження новітніх технологій. Державні підприємства не в змозі розвиватися, а ми живемо у високотехнологічний час. А приватні інвестори у конкурентному середовищі постійно змушені розвиватися, вони приносять на підприємства новітній досвід, технології, ноу-хау. І, нарешті, очевидно: там, де підприємством управляє держава, багато випадків корупції, з якою ми боремося. Перехід державних підприємств у приватні руки допоможе якщо не побороти корупцію загалом, то, принаймні, її мінімізувати, тому приватизація необхідна. Для її старту потрібні певні законодавчі зміни. Наприклад, це стосується норми про обов'язковий продаж 5 – 10% акцій на фондовій біржі перед великим конкурсом. Також слід впровадити норму про участь радників у приватизації та удосконалити норму про обмеження щодо участі у приватизації іноземних компаній, у яких більше 25% акцій належать державі. Це звужує коло покупців, особливо в енергетичному секторі. Якщо ці зміни досі залишаються неприйнятими, то хочеться вірити, що це не навмисна спроба зірвати приватизацію, а просто нерозуміння Парламентом важливості змін, або його недисциплінованість. І, врешті, коаліція дасть старт

приватизації.

«Держава не може бути учасником ринку, це спотворює конкуренцію та породжує корупцію»

Олександр КРАМАРЕНКО, економічний експерт, головний редактор журналу «Деньги»

Старту приватизації заважають неготовність та спотвореність фондового ринку, відсутність системи захисту інтересів дрібного приватного інвестора (міноритарних акціонерів), а також негативний досвід приватизації 90-х. Цей досвід, перш за все, і є тим чинником, який спричинив негативне ставлення до приватизації. У той час активи були вкрадені у міноритарних акціонерів.

Проте приватизація потрібна, тому що держава не може бути учасником ринку. Це спотворює конкуренцію та породжує корупцію.

- ☑ *Чи потрібна в Україні приватизація, чому?*
- ☑ *Що заважає старту і проведенню приватизації?*
- ☑ *Чому суспільство негативно ставиться до приватизації?*

«Навіть у кризу можуть прийти потужні інвестори, які стануть ефективними менеджерами»

Ярослав ПАВЛОВСЬКИЙ, політичний експерт, заступник директора Інституту інформаційного суспільства

Моя експертна думка – приватизація, безумовно, потрібна. Її мета – знайти ефективного власника, який би створював робочі місця, модернізував підприємства і сплачував податки до бюджету. Питання ціни не пріоритетне. Виходячи з цього, можна пояснити, чому не слід гальмувати приватизацію зараз. Про приватизацію завжди кажуть, що її не час проводити. Але навіть у кризу можуть прийти потужні інвестори, які стануть ефективними менеджерами.

Утім, питання приватизації лежить у площині інвестиційного клімату. Перший чинник – боротьба з корупцією. Якщо цю проблему не вирішити, на інвесторів годі чекати. Другий – ефективність судової реформи. Чинницький «беспредел» розв'язується у судових органах. Інвестори мають бути впевнені в об'єктивності суду і в своїй захищеності. І, нарешті, гроші люблять тишу, а це вже питання, пов'язані з АТО.

Що стосується негативного ставлення суспільства до процесу приватизації, то так склалося, що будь-яке роздержавлення не буде «благословенне» у людей. З одного боку, приватний власник здійснює інвестиції, модернізацію, але з іншого, такі зміни на підприємстві можуть вимагати оптимізації трудового колективу, скорочень. Цього бояться.

«Державницькі завдання можна вирішувати і з приватними компаніями, через органи регулювання»

Дмитро КОШОВИЙ, перший заступник виконавчого директора Інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна»

Приватизація потрібна, оскільки досвід останніх років показує: державне управління не є ефективним, призводить до банкрутства підприємств і до корупції. Старту приватизації заважає те, що владі не вистачає готовності йти на приватизацію багатьох об'єктів. Можна продати, наприклад, облenerго. Усі знають, скільки сумнівних дій відбувається зараз, доки облenerго залишаються у державній власності. (Корпоративні війни на «Запоріжжяоблenerго», де бачили два правління). Держава намагається впровадити контроль над ними, напевне, для виконання певних державницьких завдань. Але досвід засвідчує, що можна вирішувати державницькі завдання і з приватними компаніями через органи регулювання. А поки що маємо збитки від неефективного управління.

Негативне ставлення до приватизації закладене історією. Вона була неконкурентною, створювалися штучні перешкоди на шляху покупців, і це вплинуло. Хоча, хто зараз скаржитиметься на малу приватизацію? Хіба сучасний вигляд наших міст гірший, ніж до того, як масово були приватизовані кав'ярні, магазини. Усе, що ми бачимо навколо, – результат малої приватизації.

